

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax: +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 580
din data de 17.12. 2012

Dosar nr.: 182/2012

Petiția nr.: 2364/16.05.2012

Petent: S C

Obiect: Refuzul Asociației de proprietari de a-și da acordul pentru construirea unei rampe de acces în bloc pentru soția petentului, care are un handicap accentuat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. S C, cu domiciliul din
București

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Asociația de Proprietari Bloc 3 din str. Brașoveni, nr.1, bl.3, sector 2, București,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul susține că Asociația de proprietari a imobilului în care locuiește refuză să-și dea acordul pentru construirea unei rampe de acces în bloc.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele cu nr. 2364/08.06.2012 și 2776/08.06.2011 părțile au fost citate pentru data de 19.06.2012, dată la care s-a prezentat doar petentul. Ulterior, părțile au fost recitate prin adresa cu nr. 3210/03.07.2012 pentru data

de 17.07.2012, dată la care părțile nu s-au prezentat. Titularul de dosar prin rezoluția nr.1 din 09.06.2012 a dispus investigarea faptelor.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

4.1.1. Prin memoriul înregistrat cu nr. **2364/16.05.2012**, petentul susține că a solicitat verbal și scris prin adresa nr. 9 din 03.05.2012 Asociației de proprietari sprijinul construcției unei rampe/pante de acces la ieșire și intrare în bloc deoarece soția este persoană cu handicap accentuat și nu se poate deplasa decât cu un cărucior de invalid.

4.1.2. Asociația de proprietari a răspuns petentului cu o adresă în care a făcut trimitere la art. 62 fără a se ține cont și de art. 61 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

4.1.3. Asociația de proprietari a motivat nesoluționarea cererii petentului prin faptul că acesta are un comportament indecent, amenință, înjură, fapte pe care petentul le consideră nerealabile.

4.1.4. Totodată, petentul a înaintat o cerere către Primăria sectorului 2 București, prin care a solicitat sprijinul instituției pentru determinarea conducerii Asociației de proprietari din str. Brașoveni, nr.1, bl.3, sc.C, să respecte legea privind executarea unei rampe de acces în imobil la care a primit următorul răspuns:

"În conformitate cu prevederile art. 62 și 63 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, clădirile de locuit vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor se suportă din sursele proprii ale persoanelor juridice.

În aceste condiții, Asociația de proprietari este obligată să ia toate măsurile ce se impun și să demareze acțiunea de amplasare a unei rampe de acces pentru toate persoanele cu handicap, așa cum prevede legislația în vigoare.

Potrivit prevederilor Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, cheltuielile cu realizarea acestei rampe, se vor suporta din fondul de reparații care se va constitui la nivelul asociației prin participarea tuturor proprietarilor în funcție de cota parte indiviză ce revine fiecărui apartament.

Totodată, informează că inspectorii Serviciului Relații de Proprietari au solicitat asociației de proprietari să ia toate măsurile ce se impun și să demareze de urgență acțiunea de executare a acestei lucrări".

4.1.5. Petentul atașează la dosar caracterizările vecinilor de apartament, adresa prin care Asociația de proprietari a răspuns solicitării sale și certificatul de handicap al soției.

Urmare adresei înaintate de către petent Asociației de Proprietari, aceasta din urmă a răspuns solicitării petentului prin care îl informează de faptul că Asociațiile de proprietari nu sunt obligate de lege să construiască rampe de

acces pentru persoanele cu handicap. Cu privire la Legea nr.448/2006 la care petentul face trimitere în solicitarea înaintată Asociației, precum și H.G. 268/2007 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, Asociația susține că aceste legi se referă la obligativitatea instituțiilor publice de a construi rampe de acces. În cadrul asociației nu au persoane cu handicap locomotor sever și nu au primit până în prezent nicio cerere privind construirea unor rampe de acces. Totodată, informează că în cadrul adunării generale din 24.03.2012, unde a fost prezent și petentul, pentru a veni în sprijinul persoanelor în vârstă și a celor suferinde, s-a luat hotărârea reparării scărilor de la intrare și totodată construirea unor rampe de acces, dar numai după reabilitarea blocului, care după promisiunile primăriei, va avea loc în lunile August-Septembrie. Deja Asociația a făcut demersurile necesare încă din anul 2011 pe lângă Primăria Sectorului 2 pentru obținerea certificatului de urbanism pentru rampe și a autorizației de construire. Pentru faptul că a fost prezent și petentul la această adunare și știa de aceste hotărâri, Asociația de proprietari consideră că cererea petentului, precum și ultimatumul de 48 de ore dat asociației pentru a-i îndeplini solicitarea, este un alt motiv pentru a începe un alt scandal în stilul în care îl caracterizează.

Susținerea reclamatului

4.2.1. Din raportul de investigații, încheiat în urma verificărilor efectuate de către echipa de investigație a C.N.C.D, reiese faptul că președintele Asociației de proprietari, dl. S. S. , a susținut următoarele:

- dl. S. C. este o persoană dificilă;
- chiar dacă Asociația de proprietari nu este obligată să construiască rampă de acces în bloc pentru persoanele cu handicap locomotor (dl. S. S. a invocat *Legea nr. 448/2006, art. 62*) întrucât Asociația nu are personalitate juridică s-au făcut demersurile necesare pentru amplasarea acesteia;
- în cadrul Adunării Generale din data de 09.04.2011, conform procesului verbal de ședință, a fost luată în discuție problema construirii rampelor de acces la fiecare scară concluzionându-se că este o necesitate ce trebuie rezolvată cu prioritate; propunerea de a se construi rampe de acces nu a venit din partea domnului S. C. , aceasta nefiind prezent la ședință;
- în cadrul Adunării Generale din data de 24.03.2012, conform procesului verbal de ședință, s-a stabilit că renovarea scărilor se va face doar după reabilitarea termică a blocului (dl. S. S. a făcut precizarea că la acel moment se știa, neoficial, că acțiunea de reabilitare va începe în lunile august-septembrie 2012; ulterior a aflat că lucrările vor porni cu câteva luni întârziere, cel mai probabil în primăvara anului 2013);
- în ședința Comitetului Executiv al Asociației de proprietari din data de 31.05.2012 s-au discutat problemele legate de reabilitarea blocului; s-a căzut de acord ca orice lucrare de zugrăvire și reparații inclusiv repararea scărilor de la intrările în bloc și construirea rampelor de acces să se facă după reabilitarea termică a blocului așa cum s-a stabilit în cadrul Adunării Generale din data de

24.03.2012; totodată s-a arătat că în urma cererii Asociației de proprietari din data de 24.06.2011, Primăria Sectorului 2 a eliberat Certificatul de urbanism pentru realizarea unei rampe de acces pentru persoane cu handicap locomotor;

- dl. S. C. a făcut cerere pentru construirea unei rampe de acces pentru persoane cu handicap locomotor de abia în data de 03.05.2012 și fără a depune un certificat care să dovedească un handicap locomotor al soției sale;

Domnul S. S. a informat echipa de investigație asupra faptului că doamna M. B. este bolnavă. La solicitarea reprezentanților CNCD acesta a fost de acord să o informeze despre plângerea existentă și despre demersurile întreprinse de membrii echipei de investigație în scopul soluționării.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că petentul a înaintat o adresă prin care sesizează faptul că, soția sa este persoană cu handicap accentuat, locuiește la etajul 6 dintr-un bloc de apartamente proprietate personală și nu beneficiază de o cale de acces conformă nevoilor sale, respectiv o rampă pentru căruciorul cu roțile.

5.2. Petentul sesizează Asociația de proprietari în vederea construirii unei rampe de acces în imobil. Sesizarea vine și ca urmare a răspunsului Primăriei Sector 2 în care i se indică că decizia construirii unei rampe aparține Adunării Generale a Asociației de proprietari iar lucrarea va fi executată de către asociație, cu personal autorizat.

5.3. În drept, Colegiul raportându-se la dispozițiile art.2 alin.1 din OG 137/2000 și care arată că *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”* trebuie să analizeze dacă fapta reclamată reprezintă o faptă de discriminare, prin întrunirea cumulativă a condițiilor, respectiv tratament diferențiat concretizat în îngrădirea unui drept, existența unui criteriu de diferențiere, dintre cele interzise, o legătură de cauzalitate între criteriu și îngrădirea dreptului.

5.4. Colegiul reține din dovezile depuse la dosar în urma repetatelor solicitări ale petentului adresate Asociației de proprietari din imobilul în care locuiește și la Primăria sectorului 2. Din adresa înaintată petentului de către Primăria sectorului 2, este informat asupra celor sesizate în conformitate cu prevederile art. 62 și 63 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, clădirile de locuit vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor se suportă din sursele proprii ale persoanelor juridice.

În aceste condiții, asociația de proprietari este obligată să ia toate măsurile ce se impun și să demareze acțiunea de amplasare a unei rampe de acces pentru toate persoanele cu handicap, așa cum prevede legislația în vigoare.

5.5. Deși, conform celor declarate de părți și a celor constatate la fața locului de echipa de investigații, se constată așadar nerespectarea prevederilor art. 10 lit.h) din O.G. 137/2000 prin refuzul Asociației de proprietari de a construi o rampă de acces conformă cu necesitățile unei persoane aflate într-un cărucior cu roțile se produce o restrângere a dreptului petentei de a avea acces la propria locuință în condiții de egalitate cu celelalte persoane ce nu au un handicap locomotor. Soția petentului a fost nevoită să depună eforturi suplimentare pentru a se deplasa de la lift la ușa de acces în imobil iar de la aceasta în stradă, datorită existenței scărilor, pe care se presupune că ar fi trebuit să le urce sau să le coboare în căruciorul cu roțile. Este un efort suplimentar în comparație cu ceilalți locatari ai imobilului deși cu toții au același drept de acces la propriile locuințe din acest bloc, aspect ce generează o restrângere a exercitării dreptului în condiții de egalitate, așa cum este prevăzut de Constituția României.

5.6. Cu referire la existența unui criteriu interzis dintre cele enumerate exemplificativ în cuprinsul art.2 alin.1 din OG 137/2000, Colegiul director constată din dovezile depuse, respectiv certificat de încadrare în grad de handicap, că soția petentului era persoană încadrată în gradul de handicap accentuat. Se constată astfel existența criteriului de diferențiere, respectiv handicap.

5.7. Între acest criteriu și tratamentul diferențiat există o evidentă legătură cauzală. Accesul soției petentului în și din imobil a fost restrâns de către Asociația de proprietari prin refuzul construirii unei rampe înainte de reabilitarea blocului conforme necesităților acesteia și apte să asigure deplasarea în condiții de egalitate, fără efort suplimentar al soției petentului cu căruțul cu roțile.

5.8. Datorită dizabilității soția petentului nu își putea exercita dreptul de acces în același condiții cu persoanele ce nu prezintă astfel de dizabilități locomotorii, ea trebuind să beneficieze de o măsură suplimentară, respectiv o rampă de acces, pentru a-și exercita dreptul în mod egal cu aceștia. Asociația de proprietari a refuzat acest drept soției petentului.

5.9. Colegiul director reține că legiuitorul român a adoptat Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Potrivit art. 3 din legea nr. 448/2006 republicată „Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii: (...) b) prevenirea și combaterea discriminării; c) egalizarea șanselor; (...) h) adaptarea societății la persoana cu handicap; i) interesul persoanei cu handicap; (...) l) libertatea opțiunii și controlul sau decizia asupra propriei vieți, a serviciilor și formelor de suport de care beneficiază; m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii; ...”

5.10. Potrivit art. 5 din Legea nr. 448/2006 republicată, prin accesibilitate se înțelege „ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor

persoanelor cu handicap în societate". Prin adaptare se înțelege „procesul de transformare a mediului fizic și informațional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile și persoanelor cu handicap” iar prin egalizarea șanselor se înțelege „procesul prin care diferitele structuri sociale și de mediu, infrastructură, serviciile, activitățile informative sau documentare devin disponibile și persoanelor cu handicap”. De asemenea, prin O.G. nr. 137/2000 republicată, legiuitorul român a reglementat interzicerea tuturor formelor de discriminare, inclusiv pe baza dizabilității (a handicapului) și în ceea ce privește accesul.

5.11. Colegiul director este de opinie că prezentul caz trebuie analizat din perspectiva dreptului persoanei cu dizabilități (handicap) la autonomie și a dreptului de participare efectivă la viața comunității. Accesibilitatea este un factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap, egalizarea șanselor presupunând procesul prin care libertatea de mișcare și de acces în anumite spații devine disponibilă acestei categorii de persoane cu handicap locomotor.

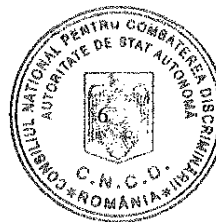
5.12. Pentru acest motiv, Asociația de proprietari reclamată era cea care trebuia să își dea acordul pentru construirea unei rampe de acces pentru a nu restrânge exercitarea dreptului de acces al soției petentului. Prin refuzul Asociației de proprietari reclamată de a construi o rampă de acces conformă cu necesitățile unei persoane aflate într-un cărucior cu roțile s-a săvârșit o faptă de discriminare în sensul art.2 alin.1 din OG 137/2000.

5.13. În atare condiții, Colegiul director este de opinie că aspectele ce fac obiectul prezentei plângeri intră sub incidența art. 2 alin.1, art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 republicată. Accesibilitatea este un factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap, egalizarea șanselor presupunând procesul prin care serviciile devin disponibile acestei categorii de persoane.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1, art. 10 lit. h) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
2. Recomandă Asociației de proprietari prin Președinte Stelian Sandu să remedieze aspectele sesizate de petent în sensul montării unei rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități;
3. Prezenta hotărâre se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

LAZĂR Maria– Membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia Sorina – Memb

THEODORA Bertzi – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Redactat și Tehnoredactat: S.C.S și V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

